

รายงานการประชุม

คณะกรรมการพิจารณายกร่างพระราชบัญญัติฯ พ.ศ.

ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖

วันศุกร์ ที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมพระพิรุณ ตึกอำนวยการ กรมปศุสัตว์

รายชื่อผู้ที่มาประชุม

๑. นายบุญฤกษ์ ปิ่นประสงค์	รองอธิบดีกรมปศุสัตว์	ประธานกรรมการ
๒. นางสาวสุนทรี วีรกิจพาณิชย์	ผู้แทนสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์	กรรมการ
๓. นายอิสระ ปัญญาวรรณ	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย	กรรมการ
๔. นายสรารุช รุ่งเรือง	ผู้แทนกองสารวัตรและกักกัน	กรรมการ
๕. นายสมเกียรติ พันธุ์ศรี	ผู้อำนวยการกองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ	กรรมการ
๖. นางสาวภัทร เจริญพันธุ์	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและบริการสุขภาพช้างแห่งชาติ	กรรมการ
๗. นายปรีชา อนันต์วรนาถ	ผู้แทนกรมการปกครอง	กรรมการ
๘. นายธานี วงศ์นาค	ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช	กรรมการ
๙. นางสาวสุมาลี จำเริญ	นิติกรชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
	สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์	และเลขานุการ
๑๐. นางสาวจิตาภา ขำขาว	นิติกรปฏิบัติการ	กรรมการ
	สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์	และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๑. นายมนตรี ทองแกมแก้ว	นิติกรปฏิบัติการ	กรรมการ
	สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์	และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๒. นายสุรเดช พัฒนมงคล	นิติกร	กรรมการ
	สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์	และผู้ช่วยเลขานุการ

รายชื่อผู้ที่ไม่มาประชุม

๑. นางสาวกุลรัศม์ อมรชอุเดช	นิติกร	กรรมการ
	กองสารวัตรและกักกัน กรมปศุสัตว์	และผู้ช่วยเลขานุการ

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นายฉัตรชัย ประทุมมาลัย	ผู้อำนวยการกลุ่มคุ้มครองสวัสดิภาพสัตว์
	กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ กรมปศุสัตว์
๒. นางสาวบุญาริกา ศรีสาวลักษณ์	นายสัตวแพทย์ชำนาญการ กลุ่มคุ้มครองสวัสดิภาพสัตว์
	กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ กรมปศุสัตว์
๓. นายเพิ่มศิลป์ บุญน้อม	นายสัตวแพทย์ชำนาญการ กลุ่มสถานพยาบาลสัตว์
	กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ กรมปศุสัตว์

๔. นายสุรชัย...

๔. นายสุรชัย ธรรมภักดี	เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ กรมการปกครอง
๕. นายศิลป์ชัย งามพิชญา	นิติกรชำนาญการ กองนิติการ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๖. นางสาวพัชรี ขลิบทอง	นิติกร สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์
๗. นางสาวพิมพ์ชนก ยิ้มละมุล	นิติกร สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์
๘. นางสาวธันชชา ขุนอักษร	นิติกร สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์
๙. นายภูติศ กุลไชย	นิติกร สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

วาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

นายบุญญฤกษ์ ปิ่นประสงค์ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ในฐานะประธานกรรมการ แจ้งในที่ประชุมว่า ได้รับมอบหมายจากอธิบดีกรมปศุสัตว์ ให้เป็นประธานกรรมการในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาการร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เนื่องจาก เป็นรองอธิบดีกรมปศุสัตว์ที่กำกับดูแลสำนักกฎหมาย และกองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ จึงเห็นควรให้พิจารณาเหตุผลและความจำเป็นในการยกร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. และดำเนินการพิจารณาการร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. ให้สอดคล้องกับเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว

มติที่ประชุม : รับทราบ

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม (-ไม่มี-)

วาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรรมการและเลขานุการ แจ้งในที่ประชุมว่า กรมปศุสัตว์ได้มีคำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ ๗๒๘/๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ โดยยกเลิกคำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ ๙๓๑/๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาการร่างกฎหมายกำหนดมาตรการคุ้มครองช้างไทย ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ และได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. ขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบคณะกรรมการ ประกอบด้วย อธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นประธานกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ผู้อำนวยการกองสารวัตรและกักกัน ผู้อำนวยการกองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและบริการสุขภาพช้างแห่งชาติ ผู้แทนกรมการปกครอง ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นกรรมการ นิติกร สำนักกฎหมาย เป็นกรรมการและเลขานุการ และกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ นิติกร สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ รวมองค์ประกอบคณะกรรมการ จำนวน ๑๓ คน โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ยกร่างกฎหมาย เพื่อกำหนดมาตรการในการคุ้มครองช้างไทยเป็นการเฉพาะ นอกจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า กฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์และดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการยกร่างกฎหมาย

(๒) ดำเนินการ...

(๒) ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นแก่ประชาชนและนำผลนั้นมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการออกกฎหมายทุกขั้นตอน และสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) ดำเนินการอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

มติที่ประชุม : รับทราบ

วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ ความเป็นมาของพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ.

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรมการและเลขานุการ แจ้งต่อที่ประชุมว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ. ตามคำสั่งที่ ๗๒๘/๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ. ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ เกิดขึ้นเนื่องจาก กรรมการในคำสั่ง ที่ ๙๓๑/๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายกำหนดมาตรการคุ้มครองช้างไทย ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ ได้โอนย้ายไปปฏิบัติราชการในหน่วยงานอื่น ผู้รับผิดชอบ จึงเห็นควรดำเนินการให้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ. ใหม่เพื่อยกร่างพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ. และเสนอร่างดังกล่าวให้เป็นไปตามแผนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งความเป็นมาของพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ. มีดังต่อไปนี้

๑. เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) มีคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๐/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรการป้องกันการนำช้างป่ามาสวมสิทธิเป็นช้างบ้าน ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙ โดยคำสั่งดังกล่าวยังคงมีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจาก ไม่มีกฎหมายที่กำหนดเรื่องของช้างไว้โดยเฉพาะ จึงจำเป็นต้องดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งดังกล่าวต่อไป

๒. เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ กรมปศุสัตว์ ได้มีคำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ ๙๓๑/๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายกำหนดมาตรการคุ้มครองช้างไทย ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

๓. เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ – ตุลาคม ๒๕๖๐ กรมปศุสัตว์ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ. เสร็จแล้ว และได้นำร่างฯ ลงบนเว็บไซต์กรมปศุสัตว์และจัดส่งไปยังกลุ่มผู้เลี้ยงช้างทั่วประเทศทางไปรษณีย์เพื่อรับฟังความคิดเห็น

๔. เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ สำนักกฎหมาย และกองแผนงาน ร่วมกันจัดประชุมเร่งรัดและติดตามการเสนอร่างพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ. โดยมีมติให้ กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องตามภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ และให้สำนักกฎหมายเสนอร่างพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

๕. เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๖ กรมปศุสัตว์ ได้มีคำสั่งกรมปศุสัตว์ ที่ ๗๒๘/๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ.

นายสมเกียรติ พันธศรี ผู้อำนวยการกองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ กรมการแจ้งต่อที่ประชุมว่า คณะกรรมการหรือผู้เข้าร่วมประชุมบางท่าน เป็นกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่ ยังไม่เคยเข้าร่วมการประชุม หรือพิจารณาร่างฯ ฉบับนี้ จึงอาจทำให้ไม่ทราบถึงรายละเอียด และความเป็นมาของร่างฯ ตั้งแต่ต้น ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจน จึงขอชี้แจงความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ. เพิ่มเติม ดังนี้

๑. วันที่ ๒๘ กันยายน...

๑. วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙ มีคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ที่ ๖๐/๒๕๕๙ เรื่อง มาตรการป้องกันการนำช้างป่ามาสวมสิทธิเป็นช้างบ้าน มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกระทรวงมหาดไทย ร่วมกันพิจารณายกร่างกฎหมาย เพื่อกำหนดมาตรการในการคุ้มครองช้างไทย ตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ ให้เป็นระบบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่คำสั่งนี้มีผลใช้บังคับ

๒. กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการจัดประชุมร่วมกันระหว่างกรมการปกครอง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยที่ประชุมเห็นชอบให้กรมปศุสัตว์เป็นหน่วยงานหลักในการยกร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ.

๓. วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ กรมปศุสัตว์มีคำสั่งที่ ๘๔๗/๒๕๕๙ แต่งตั้งคณะทำงานพิจารณายกร่างกฎหมายกำหนดมาตรการคุ้มครองช้างไทย เพื่อดำเนินการตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบฯ

๔. วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ กรมปศุสัตว์มีคำสั่งที่ ๙๓๑/๒๕๕๙ ให้ยกเลิกคำสั่งกรมปศุสัตว์ที่ ๘๔๗/๒๕๕๙ และแต่งตั้งคณะทำงานพิจารณายกร่างกฎหมายกำหนดมาตรการคุ้มครองช้างไทย ประกอบด้วย กรมปศุสัตว์ กรมการปกครอง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เพื่อพิจารณายกร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ.

๕. วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ จนถึง มกราคม ๒๕๖๐ กรมปศุสัตว์ยกร่างฯ เสร็จแล้วได้นำร่างฯ ลงบนเว็บไซต์กรมปศุสัตว์และจัดส่งไปยังกลุ่มผู้เลี้ยงช้างทั่วประเทศ ทางไปรษณีย์เพื่อขอความคิดเห็น

๖. ช่วงเดือนมกราคม ๒๕๖๐ กรมปศุสัตว์ มีหนังสือถึงปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อโปรดทราบ และนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อโปรดลงนามในหนังสือ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. เพื่อนำเรียนความก้าวหน้าของการยกร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. ต่อหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

๗. วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีหนังสือถึงเลขาธิการคณะรักษาความสงบแห่งชาติเพื่อโปรดทราบ และนำเรียนหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ถึงความก้าวหน้าของการยกร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. ว่าอยู่ในระหว่างการรวบรวมข้อมูลการแสดงความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. ของผู้เลี้ยงช้าง ผู้ประกอบกิจการช้าง และมูลนิธิที่ดำเนินการเกี่ยวกับช้าง เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการเสนอร่างฯ

๘. วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ คณะกรรมการติดตามกลไกและพิจารณาการปกป้องคุ้มครองสัตว์ สภานิติบัญญัติแห่งชาติจัดสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง “ร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ.” ณ ห้องสารนิเทศ ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๑ เพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ.

๙. วันที่ ๑๒ - ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๐ การเปิดรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. ของผู้ที่เกี่ยวข้องทางเว็บไซต์ของกรมปศุสัตว์ ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๐

๑๐. วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ กรมปศุสัตว์ (สำนักกฎหมาย) มีหนังสือถึงปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. เพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. และนำเรียนรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) ซึ่งกำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความเห็นชอบ ก่อนเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

๑๑. วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ เผยแพร่ผลการสรุปการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. ที่เว็บไซต์สำนักกฎหมาย

๑๒. วันที่ ๑๕ มิถุนายน...

๑๒. วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหนังสือถึงกรมปศุสัตว์ ส่งคืนเรื่อง ร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. โดยเห็นว่า ยังมีข้อบกพร่องในการพิมพ์หลายแห่ง และยังไม่ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบเวลาในการดำเนินการ และกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรอง ประกอบกับยังไม่ได้เปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น เพื่อพิจารณาดำเนินการแก้ไขและจัดทำข้อมูลต่าง ๆ ให้เรียบร้อยเสียก่อน แล้วจึงเสนอเรื่องมาอีกครั้ง

๑๓. วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๓ (กร.)๔/๗๗๐๕ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ ถึงปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้พิจารณานำประเด็นเรื่องช้างสำคัญ ช้างสีประหลาด และช้างเนียม (ช้างที่มีมงคลลักษณะ) ในพระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่า พ.ศ. ๒๕๖๔ ไปบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. ด้วย

๑๔. วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ กรมปศุสัตว์จัดประชุมคณะทำงานพิจารณายกร่างกฎหมาย กำหนดมาตรการคุ้มครองช้างไทย เพื่อพิจารณาประเด็นที่คณะกรรมการดำเนินการปฏิรูปกฎหมายในระยะเร่งด่วน เสนอให้นำบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับช้างสำคัญในพระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่า พ.ศ. ๒๕๖๔ ไปบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. และที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เพิ่มประเด็นช้างสำคัญในพระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่า พ.ศ. ๒๕๖๔ ไปบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ.

๑๕. วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ กรมปศุสัตว์ กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ สำนักกฎหมาย และกองแผนงาน ร่วมกันจัดประชุมเร่งรัดและติดตามการเสนอร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. โดยมีมติที่ประชุม เสนอให้ กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องตามภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ และสำนักกฎหมายรับผิดชอบการจัดทำประชาพิจารณ์และดำเนินการตามกรอบระยะเวลาในการเสนอร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรี

๑๖. ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ จนถึง วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ กองสวัสดิภาพสัตว์ และสัตวแพทย์บริการ และสำนักกฎหมาย ร่วมกันจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. ของผู้ที่เกี่ยวข้องที่อยู่ในภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งหมด ๕ ครั้ง เพื่อรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ.

๑๗. วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๔ กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ ส่งเอกสารสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. ให้สำนักกฎหมายวิเคราะห์และสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นที่ได้จากการประชุม

๑๘. วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๖ มีการตรวจสอบกระบวนการดำเนินการ ซึ่งตรวจสอบจากระบบสารบรรณ พบว่า เอกสารที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. อยู่ที่สำนักกฎหมาย

๔.๒ หลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ.

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรมการ และเลขานุการ ชี้แจงว่า ฝ่ายเลขานุการขอเสนอร่างหลักการและเหตุผล ซึ่งได้จากการรับฟังความคิดเห็นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้

“เนื่องจากช้างเป็นสัตว์ที่มีความสำคัญและเป็นสัญลักษณ์ประจำชาติไทย ดังนั้น เพื่อการคุ้มครองและดูแลรักษาช้าง ป้อนกันมิให้นำช้างป่ามาสวมสิทธิเป็นช้างบ้านโดยมิชอบ การนำช้างมาเร่ร่อน เพื่อแสวงหาประโยชน์ การนำช้างออกนอกราชอาณาจักรแล้วไม่นำกลับเข้ามาในราชอาณาจักร การกำกับดูแลให้ช้างเลี้ยงได้รับการเลี้ยงดูและมีการจัดสวัสดิภาพอย่างเหมาะสม ป้อนกันไม่ให้มีการทารุณกรรมช้าง ให้มีการจดทะเบียนช้าง

การขอใบอนุญาตประกอบกิจการเกี่ยวกับช้าง การจัดทำมาตรฐานการเลี้ยงช้าง (ปางช้าง) รวมถึง การป้องกันการลักลอบ ค้างช้าง และผลิตภัณฑ์ช้าง โดยคำนึงถึงวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตและอาชีพของราษฎร ตลอดจนการปฏิบัติตาม พันธกรณีระหว่างประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

มติที่ประชุม : เห็นชอบ

๔.๓ ร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ.

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิตกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรมการ และเลขานุการ เสนอต่อประชุมว่า ร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. ที่นำเสนอต่อที่ประชุมนี้ ฝ่ายเลขานุการ ได้มีการนำผลการรับฟังความคิดเห็นบางส่วนของการรับฟังความคิดเห็นเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มาปรับแก้บางส่วน ซึ่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เป็นไปตามหลักการที่กำหนดใน มาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ๒๕๖๐ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) หลักทั่วไป ตามมาตรา ๗๗ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ๒๕๖๐

- รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น
- รัฐพึงยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมาย ที่หมดความจำเป็นโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน ที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์โดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน และที่เป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน

- รัฐพึงดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถ เข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

(๒) หลักการก่อนการตรากฎหมาย ตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ตอนต้น ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักร ๒๕๖๐

- รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง
- รัฐพึงวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ
- รัฐพึงเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย ต่อประชาชน
- รัฐพื้่นำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน

(๓) หลักการเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว ตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ตอนท้าย ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร ๒๕๖๐

- รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับ บริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

(๔) หลักการควบคุมเนื้อหาของกฎหมาย ตามมาตรา ๗๗ วรรคสามของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักร ๒๕๖๐

- รัฐพึงใช้ระบบอนุญาตในกฎหมายเฉพาะกรณีที่เป็น
- รัฐพึงใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมายเฉพาะกรณีที่เป็น
- รัฐพึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ให้ชัดเจน

- รัฐพึงกำหนดโทษทางอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

ฝ่ายเลขานุการ...

ฝ่ายเลขานุการ จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ. ตามประเด็น ดังนี้

๑. บททั่วไป

๑.๑ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติข้าง พ.ศ.”

มติที่ประชุม : เห็นชอบ

๑.๒ วันบังคับใช้ร่างพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ.

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มติที่ประชุม : เห็นชอบ

๑.๓ ยกเลิกกฎหมายที่มีความซ้ำซ้อนกับร่างพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ.

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่า พระพุทธศักราช ๒๔๖๔

(๒) พระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

มติที่ประชุม : เห็นชอบ

๑.๔ คำนียาม (ร่างมาตรา ๔)

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรมการ และเลขานุการ ชี้แจงว่า ฝ่ายเลขานุการขอเสนอแก้ไขเพิ่มเติมคำนิยามมาตรา ดังต่อไปนี้

(๑) “ข้าง” หมายความว่า ช้างที่ได้ขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นช้าง ซึ่งเป็นสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

นายบุญญฤทธ พินประสงค์ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ประธานกรรมการ เสนอต่อที่ประชุมว่า เห็นควรเพิ่มเติมคำนิยาม คำว่า “ข้าง” ในมาตรา ๔ ว่า “หมายความว่ารวมถึงช้างที่ได้ขึ้นทะเบียนตัวรูปพรรณตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ” เพื่อให้สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการจดทะเบียนตัวรูปพรรณตามพระราชบัญญัติ สัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ มาประกอบการขึ้นทะเบียนช้างตามร่างพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ. ได้ ซึ่งมีผลทำให้ช้างของผู้มีตัวรูปพรรณ เป็นช้างตามร่างพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ. นี้ด้วย และจะสอดคล้อง กับจุดประสงค์ที่ต้องการให้กฎหมายที่บังคับใช้กับช้างบ้านบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติฉบับเดียว เพื่อลดการ ซ้ำซ้อนของกฎหมาย

นายธานี วงศ์นาค ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สอบถามว่า ร่างมาตรา ๖ ที่กำหนดให้ ผู้มีช้างสำคัญ ช้างสีประหลาด หรือช้างเนียม ที่จับได้ หรือโดยเหตุอื่น ต้องนำขึ้น ทูลถวายแด่พระมหากษัตริย์ หากช้างนั้นเป็นช้างป่า จะทำให้ขัดแย้งกับคำนิยามคำว่า “ข้าง” หรือไม่ เนื่องจาก ช้างตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่หมายความว่ารวมถึง ช้างซึ่งเป็นสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวน และคุ้มครองสัตว์ป่า

นายบุญญฤทธ พินประสงค์ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ประธานกรรมการ เสนอต่อที่ประชุมว่า นำคำว่า “ช้างสำคัญ หรือช้างสีประหลาด หรือช้างเนียม” ไปกำหนดไว้ในคำนิยามคำว่า “ข้าง” ได้หรือไม่ เพราะหากมี กรณีที่กรมอุทยานฯ ไปจับช้างป่าอันมีลักษณะที่จะเป็นช้างสำคัญได้ จะทำให้ช้างป่านั้นเป็นช้างที่อยู่ภายใต้ พระราชบัญญัตินี้ โดยไม่อยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

นางสาวสุมาลี...

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรรมการและเลขานุการ เสนอต่อที่ประชุมว่า เห็นควรแก้ไขคำนิยามเพิ่มเติม จาก “ข้าง” หมายความว่า ข้างที่ได้ขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นข้างซึ่งเป็นสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เป็น “ข้าง” หมายความว่า ข้างที่ได้ขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ และข้างที่มีตัวรูปพรรณตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ ยกเว้นข้างซึ่งเป็นสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า แต่ไม่หมายความรวมถึงข้างสำคัญ ข้างสีปลาด และข้างเนียม

มติที่ประชุม : เพิ่มเติม คำว่านิยามคำว่า “ข้าง” จาก “ข้าง” หมายความว่า ข้างที่ได้ขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ ยกเว้นข้างซึ่งเป็นสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เป็น “ข้าง” หมายความว่า ข้างที่ได้ขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ และข้างที่มีตัวรูปพรรณตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ ยกเว้นข้างซึ่งเป็นสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า แต่ไม่หมายความรวมถึงข้างสำคัญ ข้างสีปลาด และข้างเนียม

(๒) “ข้างสำคัญ” หมายความว่า ข้างที่มีมงคลลักษณะ ๗ ประการ คือ

- (๑) ดาขาว
- (๒) เพดานขาว
- (๓) เล็บขาว
- (๔) ขนขาว
- (๕) ฟันหนังขาว หรือสีคล้ายหม้อใหม่
- (๖) ขนหางขาว
- (๗) อัณฑโคตรขาว หรือสีคล้ายหม้อใหม่

(๓) “ข้างสีปลาด” หมายความว่า ข้างที่มีมงคลลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดใน ๗ อย่าง คือ

- (๑) ดาขาว
- (๒) เพดานขาว
- (๓) เล็บขาว
- (๔) ขนขาว
- (๕) ฟันหนังขาว หรือสีคล้ายหม้อใหม่
- (๖) ขนหางขาว
- (๗) อัณฑโคตรขาว หรือสีคล้ายหม้อใหม่

(๔) “ข้างเนียม” หมายความว่า ข้างที่มีลักษณะ ๓ ประการ คือ

- (๑) ฟันหนังดำ
- (๒) งามีลักษณะดังรูปปลีกกล้วย
- (๓) เล็บดำ

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรรมการและเลขานุการ ชี้แจงว่า คำนิยามของคำว่า “ข้างสำคัญ” “ข้างสีปลาด” และ “ข้างเนียม” เป็นคำนิยามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่า พระพุทธศักราช ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นกฎหมายที่จะถูกยกเลิกเมื่อพระราชบัญญัติช้างมีผลใช้บังคับ จึงต้องนำคำนิยามทั้งสามคำมาบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ.

มติที่ประชุม : เห็นชอบ

(๕) “ซากของข้าง”...

(๕) “ซากของช้าง” หมายความว่า ร่างกายหรือส่วนต่าง ๆ ของช้างที่ตายแล้ว และให้หมายความรวมถึงชิ้นส่วนหรือสิ่งใด ๆ ที่ได้จากช้าง ไม่ว่าจะยังมีชีวิตอยู่หรือตายแล้ว

นายศิลป์ชัย งามพิชญา นิติกรชำนาญการ กองนิติการ กรมอุทยาน สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ชี้แจงว่า พิจารณาแล้วเห็นว่า ซากของช้างตามมาตรานี้จะหมายความรวมถึงงาช้างด้วย ซึ่งพระราชบัญญัติงาช้าง พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานฯ กำหนดให้ผู้ครอบครองงาช้าง มาแจ้งการครอบครองต่ออธิบดีกรมอุทยานฯ ดังนั้น ตั้งข้อสังเกตว่า หากร่างฯ ฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ผู้ครอบครอง งาช้างจะต้องมาดำเนินการ แจ้งการครอบครองตามกฎหมายฉบับนี้ด้วยหรือไม่

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรมการและเลขานุการ ชี้แจงว่า เพื่อลดความซ้ำซ้อนของกฎหมาย และไม่เป็นการสร้างภาระให้แก่ประชาชน เห็นควรให้กำหนดข้อยกเว้นไว้ว่า ผู้ครอบครองซากของช้าง และผลิตภัณฑ์ช้าง ตามกฎหมายว่าด้วยงาช้าง ไม่ต้องมาแจ้งการครอบครองตามร่างพระราชบัญญัตินี้

มติที่ประชุม : เห็นควรคงค่านิยามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ เนื่องจาก ขั้นตอนต่อไป จะต้องดำเนินการเสนอเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี รวมถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจจะต้องมีการแก้ไขร่างฉบับนี้ตามความคิดเห็น จากการรับฟังความเห็นประกอบด้วย

๒. หมวด ๑ ช้างสำคัญ ช้างสีปลาด ช้างเนียม

มาตรา ๖ กำหนดว่า “ผู้ใดมีช้างสำคัญ หรือช้างสีปลาด หรือช้างเนียม โดยเหตุที่จับได้ หรือโดยแม่ช้างของตนตกออกมา หรือโดยเหตุอื่นอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ให้ช้างนั้นตกเป็นของแผ่นดิน และต้องนำ ขึ้นทูลถวายแด่พระมหากษัตริย์

วรรสอง บรรดาช้างชนิดที่กล่าวมาในวรรคหนึ่ง ห้ามมิให้โอนกรรมสิทธิ์แก่กันทั้งโดยวิธีซื้อขาย แลกเปลี่ยน ให้ หรือโดยวิธีอื่นอย่างหนึ่งอย่างใด ทั้งนี้ ผู้ที่ยึดถือช้างเช่นนั้นไว้ ต้องแจ้งและมอบให้แก่พนักงาน เจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการนำขึ้นทูลถวายแด่พระมหากษัตริย์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดไว้ในพระราช กฤษฎีกา”

นายธานี วงศ์นาค ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สอบถามว่า ในร่าง มาตรา ๖ ที่ระบุว่า “โดยเหตุที่จับได้” หมายถึงจับในลักษณะใด เนื่องจาก ช้างเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง หากจับในป่า จะมีความผิดตามกฎหมาย

นางสาวภัทร เจริญพันธุ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและบริการสุขภาพช้างแห่งชาติ กรมการ ชี้แจงว่า คำว่า “จับได้” ในร่างมาตรา ๖ นี้ ไม่ได้หมายถึง ประชาชนทั่วไปที่จับได้เอง แต่หมายถึงกรณี ที่กรมอุทยานฯ พบหรือเจอช้างที่มีลักษณะสำคัญ และจับช้างได้ ซึ่งจะต้องดำเนินการโดยอธิบดีกรมอุทยานฯ

นางสาวภัทร เจริญพันธุ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและบริการสุขภาพช้างแห่งชาติ กรมการ ตั้งข้อสังเกตว่า ในกรณีที่นำช้างสำคัญขึ้นทูลถวายแด่พระมหากษัตริย์ จำเป็นต้องกำหนดให้มีการชดเชย หรือเงินรางวัลให้แก่เจ้าของช้างผู้ทูลถวายช้างแด่พระมหากษัตริย์ หรือไม่

นางสาวสุมาลี...

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรมการ และเลขานุการ ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติสำหรับรักษาช้างป่า พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ มาตรา ๑๒ กำหนดว่า “ผู้ใดมีช้างสำคัญ หรือช้างสีปลาด หรือช้างเนียม โดยเหตุที่ตนจับได้ หรือโดยแม่ช้างของตนตกออกมา หรือโดยเหตุอื่นอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ต้องนำขึ้นทูลถวายแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานบำเหน็จให้ตามสมควร” ดังนั้น เสนอให้มีการเพิ่มเติมในร่างมาตรา ๖ ว่า “และจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานบำเหน็จให้ตามสมควร” ด้วย เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับเจ้าของช้างที่ต้องเสียสิทธิในการเป็นเจ้าของช้างนั้น

มติที่ประชุม : เห็นชอบ

๓. หมวด ๒ คณะกรรมการช้างแห่งชาติ (ร่างมาตรา ๗ ถึงมาตรา ๑๒)

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรมการ และเลขานุการ ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๒ ยังคงไว้ซึ่งเนื้อหาเดิม ไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม แต่ในร่างมาตรา ๑๐ เรื่อง อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการช้างแห่งชาติ ที่กำหนดว่า

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดแผน มาตรการ และแนวทางในการคุ้มครองและอนุรักษ์ช้าง เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองและเชิดชูศักดิ์ศรี เกียรติศักดิ์ของช้าง การดูแลรักษา การส่งเสริมการอนุรักษ์ช้าง การป้องกัน และแก้ไขการทารุณกรรม โดยคำนึงถึงวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตและอาชีพของราษฎร การให้เดือมาซึ่งช้าง อันเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ ตลอดจนการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ

(๒) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกประกาศตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ประเมินผลการปฏิบัติการตามนโยบายและแผน และกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรคที่เกิดจากการปฏิบัติการตามนโยบายและแผน

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

ฝ่ายเลขานุการ ขอเสนอให้มีการแก้ไข (๒) จาก “เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกประกาศตามพระราชบัญญัตินี้” เป็น “เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้” เนื่องจาก เพื่อเป็นการลดขั้นตอนและเพิ่มความรวดเร็วในการเสนอ อนุบัญญัติ เห็นควรให้อนุบัญญัติในระดับพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวงเท่านั้น ที่คณะกรรมการช้างแห่งชาติต้องเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี

มติที่ประชุม : เห็นชอบ ให้แก้ไข (๓) ในร่างมาตรา ๑๐ เป็น “เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการออกพระราชกฤษฎีกาหรือกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

๔. หมวด ๓ การแจ้งและการขึ้นทะเบียน (ร่างมาตรา ๑๓ ถึงมาตรา ๒๒)

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรมการ และเลขานุการ ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ ยังคงไว้ซึ่งเนื้อหาเดิม ไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยร่างมาตราที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมมีดังนี้

๔.๑ ส่วนที่ ๑ การแจ้งและการขึ้นทะเบียนช้าง และควาญช้าง

(๑) มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง เมื่อช้างตกหลุม ให้เจ้าของช้างแจ้งต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ช้างตกหลุม

วรรคสอง เมื่อมีการแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนตรวจสอบหรือสอบสวนว่า เจ้าของได้มาโดยถูกต้องและสุจริต จากนั้นให้ออกสมุดประจำตัวช้าง พร้อมทำเครื่องหมายประจำตัวช้างที่ช้างนั้น โดยให้เจ้าของสัตว์รับผิดชอบราคาในการจัดหาเครื่องหมายประจำตัวช้าง และต้องเลี้ยงดูช้างตามข้อกำหนดว่าด้วยการเลี้ยงดูช้างตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

วรรคสาม แบบสมุดประจำตัวช้าง เครื่องหมายประจำตัวช้าง ลักษณะ ราคา การแจ้ง และการขึ้นทะเบียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด”

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรมการและเลขานุการ ชี้แจงว่า ฝ่ายเลขานุการขอเสนอให้เพิ่มเติม คำว่า “การตรวจสอบและสอบสวน” และคำว่า “ระยะเวลา” ไว้ในวรรคสามของร่างมาตรา ๑๓ เนื่องจากร่างมาตรา ๑๓ วรรคสอง กำหนดเรื่องการตรวจสอบ หรือสอบสวนเจ้าของช้างนั้นว่าได้ช้างมาโดยถูกต้องและสุจริตหรือไม่ จึงควรกำหนดวิธีการตรวจสอบและสอบสวนไว้ด้วย

นายสุรัชย์ ธรรมภักดี เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ กรมการปกครอง สอบถามว่า กรณีที่สมุดประจำตัวช้างหายจะต้องดำเนินการอย่างไร

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรมการและเลขานุการ ชี้แจงว่า กรณีสมุดประจำตัวช้างหายไม่ได้กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนั้น จึงเห็นควรให้กำหนดเพิ่มเติมไว้ในวรรคสามตอนท้ายว่า “ในกรณีที่สมุดประจำตัวช้างตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง ขำรุดสูญหาย หรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้เจ้าของช้างแจ้งต่อนายทะเบียน และยื่นคำขอรับสมุดประจำตัวช้าง แทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบการชำรุด สูญหาย หรือถูกทำลายดังกล่าว”

มติที่ประชุม : เพิ่มเติมวรรคสามในมาตรา ๑๓ ดังนี้ “แบบสมุดประจำตัวช้าง เครื่องหมายประจำตัวช้าง ลักษณะ ราคา การแจ้งและการขึ้นทะเบียน การตรวจสอบและสอบสวน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลา และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด และในกรณีที่สมุดประจำตัวช้างตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง ขำรุดสูญหาย หรือถูกทำลายในสาระสำคัญ ให้เจ้าของแจ้งต่อนายทะเบียน และยื่นคำขอรับสมุดประจำตัวช้างแทนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบการชำรุด สูญหาย หรือถูกทำลายดังกล่าว”

(๒) มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง เมื่อมีช้างตาย ให้เจ้าของช้าง หรือควาญช้างแจ้งการตายต่อนายทะเบียนสัตวแพทย์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสิบสองชั่วโมงนับตั้งแต่เมื่อช้างตาย

วรรคสอง เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้สัตวแพทย์เข้าตรวจพิสูจน์สาเหตุการตาย และแจ้งต่อนายทะเบียนเพื่อจัดบันทึกข้อมูลลงในสมุดประจำตัวช้าง แล้วส่งคืนสมุดประจำตัวช้างให้แก่เจ้าของช้าง

วรรคสาม การจัดการกับช้างที่ตาย ให้สัตวแพทย์มีคำสั่งให้เจ้าของช้างจัดการฝังกลบ เเผา โดยไม่ให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชนบริเวณใกล้เคียง ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ให้เจ้าของช้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเอง

วรรคสี่ ในกรณีที่เจ้าของซากของช้างประสงค์จะนำซากของช้างไปใช้ประโยชน์ ให้เจ้าของซากของช้าง แจ้งต่อนายทะเบียน เพื่อให้มีการออกเอกสารครอบครอง และทำเครื่องหมายประจำซากของช้าง แล้วแต่กรณี และให้เจ้าของซากของช้างรับผิดชอบราคาในการจัดหาเครื่องหมายประจำซากของช้าง

นางสาวภัทร เจริญพันธุ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและบริการสุขภาพช้างแห่งชาติ กรมการ ตั้งข้อสังเกตว่า ระยะเวลาที่กำหนดให้เจ้าของช้างมาแจ้งการตายของช้างต่อนายทะเบียนนั้น น้อยไปหรือไม่ เนื่องจากอาจมีกรณีที่เจ้าของช้างอยู่ในพื้นที่ห่างไกล เช่น ชายแดน หรือบนดอยสูง

นายบุญญฤกษ์ ปิ่นประสงค์ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ประธานกรรมการเสนอที่ประชุมว่า ระยะเวลาในการแจ้งและวิธีการแจ้งการตายของช้างนั้น ควรจะกำหนดให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด เพื่อไม่ให้มีปัญหาเรื่องขั้นตอนการแจ้ง วิธีการแจ้ง และระยะเวลาในการแจ้ง

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรรมการและเลขานุการ ชี้แจงว่า ฝ่ายเลขานุการขอเสนอให้เพิ่ม คำว่า “เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้วล่วงได้ ทั้งนี้ ให้แจ้งภายในเจ็ดวันนับแต่เหตุนั้นสิ้นสุดลง” ไว้ในมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง และเพิ่มคำว่า “การแจ้งการตาย และการนำซากของช้างไปใช้ประโยชน์ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด” ไว้ในวรรคห้าของมาตรา ๑๕ ตามความเห็นของนายบุญญฤกษ์ ปิ่นประสงค์ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ประธานกรรมการ เพื่อเปิดช่องให้เจ้าของช้างหรือควาญช้างที่มีเหตุจำเป็นไม่อาจแจ้งการตายของช้างต่อนายทะเบียนภายใน ๑๒ ชั่วโมง ได้มาแจ้งในภายหลัง โดยปฏิบัติตามที่อธิบดีประกาศกำหนดในวรรคห้า

มติที่ประชุม : เห็นชอบ ให้เพิ่มเติมวรรคหนึ่ง เป็น “เมื่อมีช้างตาย ให้เจ้าของช้างหรือควาญช้างแจ้งการตายต่อนายทะเบียนสัตวแพทย์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในสิบสองชั่วโมงนับตั้งแต่เมื่อช้างตาย เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้วล่วงได้ ทั้งนี้ ให้แจ้งภายในเจ็ดวันนับแต่เหตุนั้นสิ้นสุดลง” และเพิ่มเติมวรรคห้า เป็น “การแจ้งการตาย และการนำซากของช้างไปใช้ประโยชน์ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด”

(๔) มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง ผู้ใดประสงค์ทำหน้าที่ควาญช้าง ให้แจ้งต่อนายทะเบียนเพื่อทำการขึ้นทะเบียน

วรรคสอง ในกรณีที่ผู้ขึ้นทะเบียนควาญช้างไม่ประสงค์จะทำหน้าที่ควาญช้างต่อไป ให้แจ้งต่อนายทะเบียนเพื่อยกเลิกการขึ้นทะเบียน ทั้งนี้ การขึ้นทะเบียนควาญช้าง การยกเลิกการขึ้นทะเบียนควาญช้าง และแบบบัตรประจำตัวควาญช้าง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรรมการและเลขานุการ ชี้แจงว่า ฝ่ายเลขานุการขอเสนอให้เพิ่มเติม “แบบบัตรประจำตัวควาญช้าง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด” เนื่องจาก ต้องการให้ผู้ที่มีประสงค์จะเป็นควาญช้างผ่านการคัดกรองและตรวจสอบความเหมาะสมในการดูแลช้างตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด และเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีความสะดวก รวดเร็ว ในการตรวจสอบควาญช้างจากบัตรประจำตัวควาญช้างในกรณีที่เกิดความเสียหายจากช้างนั้น

มติที่ประชุม : เห็นชอบ

๔.๒ ส่วนที่ ๒ การแจ้งและการขึ้นทะเบียน ซากของช้าง และผลิตภัณฑ์ช้าง

(๑) มาตรา ๒๑ ในกรณีที่ผู้ซึ่งครอบครองซากของช้าง และผลิตภัณฑ์ช้าง ตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๗ ประสงค์จะโอนการครอบครอง เปลี่ยนแปลงสถานที่ครอบครอง แปรสภาพ หรือเปลี่ยนรูปร่างซากของช้าง และผลิตภัณฑ์ช้างที่อยู่ในความครอบครอง ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนก่อนวันที่จะมีการโอนการครอบครอง เปลี่ยนแปลงสถานที่ครอบครอง แปรสภาพหรือเปลี่ยนรูปร่างซากของช้าง และผลิตภัณฑ์ช้าง

วรรคสอง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการแจ้ง ให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

นายบุญญฤกษ์...

นายบุญญฤกษ์ ปิ่นประสงค์ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ประธานกรรมการ ตั้งข้อสังเกตว่า หากเจ้าของช้างประสงค์จะขายช้างในวันที่ช้างตาย จะไม่สามารถดำเนินการตามมาตรานี้ได้ เนื่องจากกำหนดให้ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนก่อนวันที่จะมีการโอนการครอบครอง เปลี่ยนแปลงสถานที่ครอบครอง แปรสภาพหรือเปลี่ยนรูปร่างซากของช้าง และผลิตภัณฑ์ช้าง

มติที่ประชุม : ให้ฝ่ายเลขานุการแก้ไขมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง โดยกำหนดให้กรณีที่มีเหตุจำเป็นไม่สามารถดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ได้ สามารถดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนดได้เมื่อเหตุนั้นสิ้นสุดลง

(๓) มาตรา ๒๒ บทบัญญัติแห่งมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ และมาตรา ๓๗ มิให้ใช้บังคับแก่ผู้ครอบครองซากของช้าง และผลิตภัณฑ์ช้าง ตามกฎหมายว่าด้วยงาช้าง และซากของช้าง และผลิตภัณฑ์ช้าง ตามลักษณะหรือขนาดที่รัฐมนตรีอธิบดีประกาศกำหนด

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรรมการและเลขานุการ ชี้แจงว่า ฝ่ายเลขานุการขอเสนอให้เพิ่มเติม คำว่า “ตามกฎหมายว่าด้วยงาช้าง” ในมาตรา ๒๒ เนื่องจาก งาช้าง เป็นซากของช้างประเภทหนึ่งตามร่างพระราชบัญญัติฯ ซึ่งมีพระราชบัญญัติฯ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นกฎหมายเฉพาะบังคับใช้อยู่แล้ว ดังนั้น เพื่อลดการดำเนินการที่ซ้ำซ้อน จึงควรกำหนดให้ผู้ที่ครอบครองซากของช้าง และผลิตภัณฑ์ช้าง ประเภท งาช้าง และผู้ประสงค์จะโอนการครอบครอง เปลี่ยนแปลงสถานที่ครอบครอง แปรสภาพ หรือเปลี่ยนรูปร่าง ซากของช้าง และผลิตภัณฑ์ช้าง ประเภทงาช้าง ที่อยู่ในความครอบครองของตน ไม่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติฯ

มติที่ประชุม : เห็นชอบ

๕. หมวด ๔ การขออนุญาต การออกใบอนุญาต และหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการช้าง (ร่างมาตรา ๒๓ ถึงมาตรา ๓๘)

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรรมการและเลขานุการ ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๖ ถึงร่างมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ยังคงไว้ซึ่งเนื้อหาเดิม ไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยร่างมาตราที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมมีดังนี้

(๑) มาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ผู้ใดจะประกอบกิจการช้าง ให้ยื่นคำขออนุญาตต่อผู้อนุญาต วรรคสอง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้เป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

มติที่ประชุม : เห็นชอบ โดยที่ประชุมมีข้อสังเกตว่า ในกรณีที่นำช้างบ้านมาประกอบกิจการสวนสัตว์ จะต้องดำเนินการขอใบอนุญาตตามมาตรานี้ แต่ถ้าช้างนั้น เป็นช้างป่าจะต้องดำเนินการขออนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

(๒) มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ใบอนุญาตตามมาตรา ๒๓ ให้มีอายุสามปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาตนั้น ถ้าผู้รับอนุญาตประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตให้ยื่นคำขอต่ออธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเสียก่อนที่ใบอนุญาตสิ้นอายุสามเดือน เมื่อได้ยื่นคำขอและชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตพร้อมกับการยื่นคำขอแล้ว ให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าอธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะมีคำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

วรรคสอง การขอต่ออายุใบอนุญาตและการอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

นางสาวภัทร...

นางสาวภัทร เจริญพันธุ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและบริการสุขภาพช้างแห่งชาติ
กรรมการ ชี้แจงว่า อายุใบอนุญาต ๓ ปี นั้น อ้างอิงมาจากระยะเวลาการเก็บใบอนุญาตที่กำหนดในมาตรฐาน
สินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับปางช้าง (มกษ.๖๔๑๓ - ๒๕๖๔) หรือ มาตรฐานจีเอพี (GAP) ซึ่งกำกับ
ดูแลโดยสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มติที่ประชุม : เห็นชอบ

(๓) มาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง ห้ามมิให้ผู้ใดส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งช้าง ชากของช้าง
หรือผลิตภัณฑ์ช้าง เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากอธิบดี

วรรคสอง การอนุญาตให้ส่งออกช้าง ชากของช้าง หรือผลิตภัณฑ์ช้าง ให้กระทำได้เฉพาะ
เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย เพื่อการคุ้มครองช้าง การอนุรักษ์ช้าง หรือเพื่อความปลอดภัยของประชาชน
ที่กระทำโดยทางราชการ หรือเพื่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศซึ่งกระทำโดยรัฐบาล

วรรคสาม การอนุญาตผู้ใดซึ่งมิใช่ราชการหรือรัฐบาลส่งออกช้าง ชากของช้าง
หรือผลิตภัณฑ์ช้าง ให้กระทำได้เฉพาะกรณีเป็นการส่งออกจัดการแสดงนิทรรศการ เพื่อการเผยแพร่ประเทศไทย
เป็นการชั่วคราวได้คราวละห้าปี ขอย้ายระยะเวลาได้คราวละห้าปี แต่รวมระยะเวลาทั้งสิ้นได้ไม่เกินสิบห้าปี
โดยผู้รับอนุญาตต้องจัดวางหลักประกันการนำช้าง ชากของช้าง หรือผลิตภัณฑ์ช้าง กลับเข้ามาในราชอาณาจักร
ตามระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตในอัตราไม่น้อยกว่าราคาประเมินของช้าง ชากของช้าง หรือผลิตภัณฑ์ช้าง
ที่ได้รับอนุญาต ให้ส่งออกนั้นไว้กับกรมปศุสัตว์ และหากผู้รับอนุญาตไม่นำช้าง ชากของช้าง หรือผลิตภัณฑ์ช้าง
ที่ได้รับอนุญาตให้ส่งออกกลับเข้ามาในราชอาณาจักรตามกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตหรือฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติ
ตามเงื่อนไขการอนุญาต ให้กรมปศุสัตว์ริบหลักประกัน และให้ช้าง ชากของช้าง หรือผลิตภัณฑ์ช้างนั้น ตกเป็นของแผ่นดิน
ผู้รับอนุญาตให้ส่งออกต้องดำเนินการนำช้าง ชากของช้าง หรือผลิตภัณฑ์ช้างนี้กลับเข้ามาในราชอาณาจักร
และส่งมอบให้กรมปศุสัตว์ภายในระยะเวลาไม่เกินหกเดือน เพื่อนำไปดำเนินการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดต่อไป

วรรคสี่ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการขออนุญาต การอนุญาต การประเมินราคา การวาง
หลักประกัน และการริบหลักประกัน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรรมการ
และเลขานุการ เสนอต่อที่ประชุมว่า แก่ไข วรรคสี่ตอนท้าย จาก “กำหนดในกฎกระทรวง” เป็น “ระเบียบที่อธิบดี
ประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง” เพื่อให้มีความสะดวกในการจัดการเงินประกัน
และให้เป็นไปตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนดเรื่องการใช้เงินแผ่นดิน

มติที่ประชุม : แก่ไขวรรคสี่ตอนท้าย เป็น “หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขการขออนุญาต
การอนุญาต การประเมินราคา การวางหลักประกัน และการริบหลักประกัน ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีประกาศ
กำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

๖. หมวด ๕ การพักใช้ และเพิกถอนใบอนุญาต (ร่างมาตรา ๓๙ ถึงมาตรา ๔๕)

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรรมการ
และเลขานุการ ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๓๙ ถึงมาตรา ๔๕ ยังคงไว้ซึ่งเนื้อหาเดิม ไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม

มติที่ประชุม : เห็นชอบ

๗. หมวด ๖ การป้องกันการทารุณกรรม และการจัดสวัสดิภาพช้าง (ร่างมาตรา ๔๖ ถึงมาตรา ๕๐)

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรมการ และเลขานุการ ชี้แจงว่า ส่วนที่ ๑ การป้องกันการทารุณกรรมช้าง ร่างมาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ ยังคงไว้ซึ่งเนื้อหาเดิม ไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม แต่ส่วนที่ ๒ การจัดสวัสดิภาพช้าง ฝ่ายเลขานุการขอเสนอ ดังนี้

มาตรา ๔๘ ห้ามมิให้เจ้าของ หรือควาญช้าง ละทิ้งช้าง หรือปล่อยช้างไปในที่สาธารณะหรือเดินทางบนทางหลวงในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของผู้อื่นหรือโดยประการที่ทำให้ช้างเจ็บป่วย หรือขาดแคลนอาหาร เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัย หรือได้ใช้ความระมัดระวังแล้ว หรือเพราะช้างนั้นมีอาการอันตราย

นางสาวภัทร เจริญพันธุ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและบริการสุขภาพช้างแห่งชาติ กรมการ ตั้งข้อสังเกตว่า ปัจจุบันมีการนิยมนำช้างไปอยู่ในวัด ซึ่งเป็นสถานที่สาธารณะที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าไปได้ ซึ่งวัดบางแห่งไม่มีผู้ที่ควบคุมหรือดูแลช้างโดยเฉพาะ ใช้วิธีการล่ามโซ่ช้างไว้ จึงมีความกังวลว่าประชาชนที่เข้าวัดอาจได้รับอันตรายจากช้าง

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรมการ และเลขานุการ เสนอต่อที่ประชุมว่า ให้เพิ่มคำว่า “หรือกระทำอื่นใด ในลักษณะที่อาจทำให้ช้าง ” ไว้ในมาตรา ๔๘ ด้วย เพื่อป้องกันมิให้เจ้าของ หรือควาญช้างกระทำการอย่างอื่น นอกเหนือจากการละทิ้งช้าง หรือปล่อยช้างที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของผู้อื่นหรือโดยประการที่ทำให้ช้างเจ็บป่วย หรือขาดแคลนอาหาร เช่น การนำช้างไปอยู่ในวัด

นายสุรัชย์ ธรรมภักดี เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการ กรมการปกครอง เสนอต่อที่ประชุมว่า เห็นควรให้ใช้คำว่า “ผู้ใด” เหมือนกับมาตรา ๕๐ เพื่อไม่ให้เป็นการจำกัดเฉพาะแต่เจ้าของ หรือควาญช้างเท่านั้น และเพิ่มเติมคำว่า “นำช้าง” ด้วย เพื่อป้องกันการนำช้างไปก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของผู้อื่นหรือโดยประการที่ทำให้ช้างเจ็บป่วยหรือขาดแคลนอาหาร

มติที่ประชุม : แก้ไขมาตรา ๔๘ ให้เป็น “ห้ามมิให้ผู้ใด นำช้าง ละทิ้งช้าง หรือปล่อยช้างไปในที่สาธารณะหรือเดินทางบนทางหลวง หรือกระทำอื่นใด ในลักษณะที่อาจทำให้ช้าง ก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของผู้อื่นหรือโดยประการที่ทำให้ช้างเจ็บป่วย หรือขาดแคลนอาหาร เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัย หรือได้ใช้ความระมัดระวังแล้ว หรือเพราะช้างนั้นมีอาการอันตราย”

๘. หมวด ๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ (ร่างมาตรา ๕๑ ถึงมาตรา ๕๔)

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรมการ และเลขานุการ ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๕๒ และมาตรา ๕๔ ยังคงไว้ซึ่งเนื้อหาเดิม ไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยร่างมาตราที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมมีดังนี้

(๑) มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในอาคาร หรือสถานที่อื่นใด ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อตรวจค้น ยึด หรืออายัดช้าง ชากของช้าง หรือผลิตภัณฑ์ช้างที่เกี่ยวข้อง การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ต้องมีหมายค้น ในกรณีดังต่อไปนี้

(ก) เมื่อปรากฏความผิด...

(ก) เมื่อปรากฏความผิดซึ่งหน้ากำลังกระทำในอาคารหรือสถานที่นั้น

(ข) เมื่อบุคคลที่ได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ขณะที่ถูกไล่จับหนีเข้าไป หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้เข้าไปซุกซ่อนตัวอยู่ในอาคารหรือสถานที่นั้น

(ค) เมื่อมีพยานหลักฐานตามสมควรว่าช่าง หรือซากของช่างที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้ซ่อนหรืออยู่ในอาคารหรือสถานที่นั้นประกอบกับต้องมีเหตุอันควรเชื่อว่าเนื่องจากการเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ช่าง ซากของช่าง ผลិតภัณฑ์ช่าง หรือพยานหลักฐานนั้นจะถูกโยกย้าย ทำลาย หรือทำให้เปลี่ยนสภาพไปจากเดิม

(ง) เมื่อผู้จะต้องถูกจับเป็นเจ้าของอาคารหรือสถานที่ และการจับนั้น มีหมายจับหรือจับได้โดยไม่ต้องมีหมายตามที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้

(๒) สั่งเจ้าของหรือผู้ควบคุมยานพาหนะให้หยุด หรือจอด เพื่อตรวจหรือควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อตรวจค้นยานพาหนะ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) จับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้โดยไม่ต้องมีหมายจับ เมื่อปรากฏว่ามีการกระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีเหตุอื่นที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้ เพื่อส่งพนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

วรรคสอง การดำเนินการตาม (๑) ให้กระทำได้ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก หรือในเวลาทำการของสำนักงาน หรือสถานประกอบการนั้น ทั้งนี้ หากยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จะดำเนินการต่อไปจนแล้วเสร็จก็ได้

วรรคสาม ในการปฏิบัติการตามมาตรานี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

นายธานี วงศ์นาค ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรรมการ สอบถามว่า มาตรา ๕๑ วรรคสาม ควรกำหนดให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือไม่ เพราะเป็นกฎหมายที่กำหนดอำนาจในการจับกุม หรืออำนาจในการตรวจค้นของเจ้าหน้าที่

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรรมการ และเลขานุการ ชี้แจงว่า ประมวลกฎหมายอาญา กำหนดคำนิยามของคำว่า “เจ้าพนักงาน” ไว้ในมาตรา ๑ (๑๖) และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดคำนิยามของคำว่า “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ” ไว้ในมาตรา ๒ (๑๖) มาตรา ๕๑ วรรคสาม จึงต้องกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา แต่เพื่อให้สอดคล้องกับอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง เสนอให้แก้ไขมาตรา ๕๑ วรรคสาม จาก “ในการปฏิบัติการตามมาตรานี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา” เป็น “ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และเป็นพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

มติที่ประชุม : เห็นชอบ ให้แก้ไขมาตรา ๕๑ วรรคสาม เป็น “ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และเป็นพนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

๘. หมวด ๘ บทกำหนดโทษ (ร่างมาตรา ๕๕ ถึงมาตรา ๖๖)

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรมการและเลขานุการ ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๕๕ มาตรา ๕๗ ถึงมาตรา ๖๐ มาตรา ๖๒ ถึงมาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๕ ยังคงไว้ซึ่งเนื้อหาเดิม ไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติม ฝ่ายเลขานุการขอเสนอร่างที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) มาตรา ๕๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นางสาวภัทร เจริญพันธุ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและบริการสุขภาพช้างแห่งชาติ กรมการ ตั้งข้อสังเกตว่า การกำหนดให้เจ้าของช้างที่ไม่ไปดำเนินการแจ้งช้างตกหลูกต่อนายทะเบียน ตามมาตรา ๑๓ มีโทษจำคุกนั้น เป็นโทษที่เกินสมควรหรือไม่

นายปรีชา อนันต์วรนาถ ผู้อำนวยการส่วนการทะเบียนทั่วไป ผู้แทนกรมการปกครอง กรมการ ให้ข้อมูลว่า ตามพระราชบัญญัติสัตว์พาหนะ พุทธศักราช ๒๔๘๒ กำหนดโทษสำหรับกรณีที่ไม่ได้แจ้งขึ้นทะเบียนสัตว์ และกรณีที่น่าสัตว์มาจากนอกราชอาณาจักรและไม่ได้แจ้งขึ้นทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ มีโทษจำคุกไม่เกิน ๕๐ วัน ปรับไม่เกิน ๕๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรมการและเลขานุการ ชี้แจงว่า ร่างที่คณะกรรมการพิจารณาในการประชุมครั้งนี้ เป็นร่างฯ ที่กรมปศุสัตว์จะต้องนำไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องก่อนที่จะเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนั้น หากผลการรับฟังความคิดเห็นส่วนใหญ่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เห็นว่า โทษจำคุกไม่เหมาะสมกับความผิดดังกล่าว กรมปศุสัตว์สามารถแก้ไขโทษในภายหลังได้

มติที่ประชุม : เห็นชอบ

(๒) มาตรา ๖๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นางสาวภัทร เจริญพันธุ์ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและบริการสุขภาพช้างแห่งชาติ กรมการ เสนอต่อที่ประชุมว่า เนื่องจากราคาช้างในปัจจุบันมีราคาสูงถึงตัวละ ๒ - ๕ ล้านบาท จึงเห็นควรให้เพิ่มโทษปรับ จาก “ไม่เกินหนึ่งแสนบาท” เป็น “ไม่เกินสามล้านบาท”

มติที่ประชุม : เห็นชอบ ให้แก้ไข มาตรา ๖๑ จาก “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” เป็น “ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๔ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๖ วรรคหนึ่ง และวรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินสามล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

(๓) มาตรา ๖๔ ในกรณีผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นนิติบุคคล กรมการผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคลนั้น ต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้ สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนรู้เห็นหรือยินยอมด้วย

นางสาวสุมาลี...

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรมการ และเลขานุการ ชี้แจงว่า ฝ่ายเลขานุการขอเสนอให้ตัดมาตรานี้ออก เนื่องจากมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ กำหนดว่า บทบัญญัติในลักษณะนี้ เป็นบทบัญญัติที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๕๖๐ มาตรา ๒๙ วรรคสอง ที่กำหนดว่า “ในคดีอาญา ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่มีความผิด และก่อนมีคำพิพากษา อันถึงที่สุดแสดงว่าบุคคลใดได้กระทำความผิด จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นเสมือนเป็นผู้กระทำความผิดมิได้”

มติที่ประชุม : เห็นชอบ ให้ตัดมาตรานี้ออก

๑๐. อัตราค่าธรรมเนียม

นางสาวสุมาลี จำเริญ นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ กรมการ และเลขานุการ ชี้แจงว่า อัตราค่าธรรมเนียมที่ฝ่ายเลขานุการเสนอนี้ เป็นเพียงอัตราขั้นสูงที่กำหนดไว้เพื่อเป็นฐาน ในการกำหนดค่าธรรมเนียมในกฎกระทรวงเท่านั้น ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สามารถออก กฎกระทรวงค่าธรรมเนียมตามมาตรา ๕ ของร่างพระราชบัญญัตินี้ได้ไม่เกินอัตราที่กำหนดในท้ายพระราชบัญญัตินี้

๑. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการช้าง	ฉบับละ ๓๐,๐๐๐ บาท
๒. ค่าธรรมเนียมต่ออายุใบอนุญาต	ฉบับละ ๓๐,๐๐๐ บาท
๓. ค่าธรรมเนียมสมุดประจำตัวช้าง	เล่มละ ๕,๐๐๐ บาท
๔. ค่าธรรมเนียมการโอนใบอนุญาต	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท
๕. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนำเข้าช้าง	ฉบับละ ๕๐,๐๐๐ บาท
๖. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตส่งออกช้าง	ฉบับละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท
๗. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนำเข้าผ่านช้าง	ฉบับละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท
๘. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนำเข้าซากของช้าง	
(ก) งา	ฉบับละ ๕๐,๐๐๐ บาท
(ข) ซากอื่น ๆ	ฉบับละ ๒๐,๐๐๐ บาท
๙. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตส่งออกซากของช้าง	
(ก) งา	ฉบับละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท
(ข) ซากอื่น ๆ	ฉบับละ ๕๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตนำเข้าผ่านซากของช้าง	
(ก) งา	ฉบับละ ๕๐,๐๐๐ บาท
(ข) ซากอื่น ๆ	ฉบับละ ๒๐,๐๐๐ บาท
๑๑. ค่าธรรมเนียมใบรับรองหรือใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท

มติที่ประชุม : เห็นชอบ และให้ฝ่ายเลขานุการตั้งประเด็นคำถามเรื่องอัตราค่าธรรมเนียม ขั้นสูงไว้ในประเด็นที่จะรับฟังความคิดเห็นด้วย

ทั้งนี้ บทบัญญัติอื่น ๆ นอกเหนือจากประเด็นที่มีการแก้ไข เพิ่มเติม ตามมติที่ประชุม ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น คณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. มีมติเห็นชอบกับร่าง พระราชบัญญัติช้าง พ.ศ. แล้ว

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

ให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ. ตามความคิดเห็นของที่ประชุม และนำร่างฉบับที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว แจ้งเวียนไปพร้อมกับรายงานการประชุม เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ. พิจารณา โดยหากไม่มีการแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าเห็นชอบร่างพระราชบัญญัตินี้แล้ว และให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ตามขั้นตอนที่กำหนดในพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ต่อไป โดยดำเนินการรับฟังความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

๑. ผ่านระบบกลางทางกฎหมาย เว็บไซต์ของระบบกลางทางกฎหมาย <https://law.go.th> เป็นระยะเวลา ๑๕ วัน

๒. ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมปศุสัตว์ www.dld.go.th และเว็บไซต์ของสำนักกฎหมาย กรมปศุสัตว์ www.legal.dld.go.th ที่เชื่อมโยงไปยังระบบกลางทางกฎหมาย

๓. แจ้งเวียนเป็นหนังสือไปยังหน่วยงานในสังกัดกรมปศุสัตว์ ได้แก่ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานปศุสัตว์เขต เพื่อแจ้งไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนัก/กอง ภายในกรมปศุสัตว์ และแจ้งเวียนเป็นหนังสือไปยังหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมการปกครอง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช รวมถึง เจ้าของช้าง สถานประกอบการปาง (แค้มป์) ช้าง และช้างลากไม้ในประเทศไทย องค์กรจัดสวัสดิภาพสัตว์ มูลนิธิ NGOs และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงความคิดเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ. โดยกำหนดระยะเวลาในการแสดงความคิดเห็นด้วย

ทั้งนี้ เมื่อกรมปศุสัตว์ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าวครบถ้วนแล้ว ให้ดำเนินการสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น และนำผลการรับฟังความคิดเห็นไปประกอบการพิจารณาจัดทำเป็นรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ และนำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบดังกล่าว ไปเปิดเผยลงในเว็บไซต์ของระบบกลางทางกฎหมาย และเว็บไซต์ของกรมปศุสัตว์ และเสนอร่างพระราชบัญญัติข้าง พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรีตามขั้นตอนต่อไป

ปิดประชุมเวลา ๑๕.๓๐ น.

จิตตา ขำขาว

(นางสาวจิตตา ขำขาว)
นิติกรปฏิบัติการ
ผู้จัดรายงานการประชุม

(นายอิสระ ปัญญาวรรณ)
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
ผู้ตรวจรายงานการประชุม